Մանդուամէջ էֆքեար անէնէ 300 նիւսխէ վէրիլիզ, անէնվի գրյմէթի խաթանպոլ իչին 300 դրուշ. վէ ալթը այլըղը 150, վէ թաշրալար իչին, քսանթարաը տախի իչինէ օլարաք, անէնվի գրյմէթի սաղ ադէմ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 դրշ.ը։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 50 փարայա սաթըլմաղտաը։

Մանկական Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթը իչին պիրինճի անէֆասա 3, իքինճի անէֆասա 2, վէ իւչիւնճի վէ այրը անէֆալար իչին 1 էր դրշ. ալընմաղտաը։

Մէքթուպ վէ այրէ Գալաթասա Բէնճէնպիհ բազարընտա վագը 29 նումէրալու իրսի խանքնտա կարապետ Ց. փանասեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ԳԷՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ ՀԱՅ ՃԻԼԻՀԻՃՃԷ ١٠ 1871 ՓԵՏՐՎԱՐ 17 ՇԱՐԵՇՄՊԻՀ ՇԱՊԱՀ ԱԱՃԱՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 29 ՆԻՒՄԷՐՈ 1499

ԽՈԹԱՆՊՈԼ 17 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԽԱՐԻՃԻՑԻ

5 ՄԻԼԵԱՐ ՖՐԱՆՔ

Թայմզը Պ՝ըլինտէքի մուխպիրի, կէչէնտ, Գօթ տը Պիզմարքը Ֆրանսատան թալէպ իտէճէյի մէպլաղ 10 միլեար Ֆրանք օլաճաք տըր տէմիշ իտի։

Մէրգում մուխպիր, քէնտի մալիւմաթընը, ասքէրիճէ մէնպալէրտէն ախզ իլէմիշ տիր. վէ մէզքիւր մէնպալէրին, պու թարզ խուսուսալարտա, նէ տէրէճէտէ հուտուտու աչար օլտուգլարը, թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Լաքին, մէրգում մուխպիրին պէեանընճա. Գօնթ տը Պիզմարդ տախի, մէզքիւր եէքիւնիւ բէք տէ զիեատէսի իլէ խաֆիֆլէթէմէեճէք տիր։

Զիւնքի միւշարիւէյհ հաղրէթլէրի, Ֆրանսըզլարըն, թէքրարէն քէնտի գուվվէթլէրինէ մալիք օլուր օլմազ մուհարէպէյի թազէլէեճէքլէրինի, բէք իյի պիլիր. վէ պունուն իչին, հարպ մէսարիֆաթընը, միւմքինի օլտուղու գատար պիւյիւտէրէք, անլէրի, թէքրարէն խուսումէթէ պաշլաեամազ պիր հալէ վազ իյլէմէք նիեէթինտէ տիր։

Գօնթ տը Պիզմարդը, պաշդա պիր հիսապը տահա վար տըր։

Պիւյիւք Նաբօլէօն, 1792 սէնէսինտէն 1800 սէնէսինէ տէկին, սէքիզ սէնէ զարֆընտա, Ալմանեա իւզէրինէ, 1,679,904,000 ֆրանք հարպ թազմինաթը վազ իյլէմիշ իտի։

Լաքին մէզքիւր վագրթատա, ագճէնին գրյմէթի, շիմտիքինին տէօրթ գաթը զիեատէ հիսապ իտիւէճէք օլտուղունտան, պալէատէ զիքը օյան եէքինիւ, 5 պուչուք միլեար (220 միլեօն ինկիլիզ լիրասը) տըր տէյի թութմալրէրզ։

Պիւյիւք Նաբօլէօն, օլ գատարը իւլէ տախի իգթիֆա իթմէյիպ, օնտան սօնրա, օն պէշ սէնէ տահա, Ալմանեատան, եէնիտէն եէնի հարպ թազմինաթլարը ալմըշ տըր։

Մուհարէպէյի հաղրէտէ իլք թիւֆէնք բաթլար բաթլամազ, Ալմանեալըլարըն իլք տիւշիւնճէլէրի չու օլմուշ տուր քի, քէնտիլէրինի, իլէրուտէ, պիր տէֆա տահա պէօյլէ պիր տէհշէթլի ֆէլաքէթէ ուղրամագտան գուրթարմագ իչին, էլլէրինտէն հէրնէ քի կէլիր իսկ, անը, մէվզրի իճրայէ վազ իյլէսինլէր։

«Իմտի, Ալմանեալըլարըն քեաֆիֆէսի տախի, Ֆրանսատան ղայէթլէ աղը պիր հարպ թազմինաթը ալընմասը հաղգընտա, Գօնթ տը Պիզմարդը էֆքեարընա մալիք պուլունմագտա տըրլար»։

ՊՐԼԻՒԹԷՐ ՎԷ ՊԻԶՄԱՐԳ

1814 1815 1871

Բարիսին շիմտիքի թէսլիմի՝, շէհրի մէզքիւրուն 1814վէ 1815 սէնէլէրինտէ միւթթէֆիքլէր թարաֆընտան զապթ օլունմասը իլէ մուգաեէսէ իտիլտիքտէ անտէն պիր թագրմ հիսսէ գաբըլաճագ մուգաեէսէլէր հասրլ օլմագտա վէ թավաֆ նէվինաէն օլարագ պիր չօգ թաֆսիլլի մալիմաթլար խաթրրա կէլմէքտէ տիր։

1814 սէնէսինտէ, Բարիս վալիսի օլան Սաքքան նամ Ռուս ժէնէրալը, շէհիրտէն, 50 պին ֆրանք հարպ թազմինաթընտան զիեատէ պիր շէյ թալապ իյլէմէտի։

1815 սէնէսինտէ, հիւքիւմէթի մուվագգաթանը հէնուզ ագտը մէճլիս իյլէմէքտէ օլտուղու Թիւյերրի սէրաեընա կիրէն թագուրուն գօմանտանը Բրուսիալը օֆիչեալ, Ֆուշէէ, տէրհալ 100 միլեօն ֆրանք հարպ թազմինաթը թէէտիյէ իյլէմէսի վէ օրտուեա 36 միլեօն ֆրանքլըգ բուպա վիրմէսի էմրինի հավի օյան պիր էվրագ թագտիմ իյլէտի։

Ֆէրտասը կիւնիւ, եանի յուլիս 7 տէ գրբալ Բարիսէ կիրտի վէ Մ. տը Շապրօլ տախի, Սէն շէհիր էմինի նասզ օլունտու։ Մ. տը Շապրօլ, շէհիր էմանէթի գօնաղը էշիյի իւզէրինէ աեագ պաստաղընտա, քէնտիսինէ, մաթլուպ օլուեան 100 միլեօն ֆրանքը թէսլիմ իյլէմէսի վէ մէզքիւր էմրի իճրա իյլէմէտիկինտէ, պիր թագրմ պէլէտիյէ միւշավիրլէրի իլէ Ալմանեա գալէալարընտան պիրիսինէ իրսալ գըլընաճաղը թէհմիտ օլունտու։

Նասրլ քի կէօրիւլմէքտէ տիր։ Բրուսիալըլարըն ճէպրի թավրու հարէքէթլէրտէ պուլունմալարը եէնի պիր շէյ տէյիլ տիր։

1814 սէնէսինտէ, իմբէրաթօր Ալէքսանտր, ասաքիր, սէքէնէլէրին խանէլէրինտէ իգամէթ իթտիրիլմէեճէք տիր տէյի վատ իյլէմիշ վէ վատինին իճրասընտա պուլունմուշ իտի։

1815 տէ Պրլիւխէր մուղայիրի օլարագ, դըշլալար վէ հիւքիւմէթի գօնագլարը պօշ օլտուգլարը հալտէ տախի, ասաքիրին, սէքէնէլէրին խանէլէրինտէ իգամէթ իթտիրիլմէսինի արզու իյլէտի։ Պրլիւխէր, տէյիլ իգամէթկեահ պուլունմասըղը իչին, իլլա Բրուսիալըլարը հիւքմիւ թահթընտա պուլունտուգլարընը Բարիսլիլէրէ անլաթմագ իչին, ասքէրլէրի, սէքէնէլէրին խանէլէրինտէ իգամէթ իթտիրտի վէ մէմլէքէթլէրինին զապթ օլունմասը աղըրլըղընը անլէրէ տահա զիեատէ հիսսիթտիրմէք իչին, սէքէնէլէրտէն տէյիլ եալընզ իգամէթկեահ, իլլա վէրկի վիրմէեէն քիմէնէնին էվինտէ օթուրան վէ պէսլէնէն թահսիլտարլարը իչին մէքիւլաթ իսթէմիշլէր տիր։

Բարիս վալիսի Ժէնէրալ Միւֆլէնկ նէշր իյլէտիյի պիր պէեաննամէտէ, Բրուսիա ասքէրլէրինին իգամէթ իտէճէքլէրի խանէլէրտէ լաեըգլը պիր եաթագ, եանի պիր տէօշէք, եաբաղընտան եաբըլմըշ պիր եօրկան, պիր եասթըգ վէ պիրտէ եիւզ եասթըգը թէտարիք իտիլմէսինի էմր իյլէմիշտիր, պունտանտա մաատա, ալէա ճինտէն օլարագ իքի լիպրա էթմէք, պիր լիպրա էթ, պիր շիշէ շարապ, թէրէեաղը, բիբինճ, ըաղը, վէ թիւթիւն հազրլաթըլմասընը էմր իյլէմիշ տիր։

Տիւշմէն Ֆրանսա թօփրաղընտա, յուլիս 8 տէն նոյեմբեր 2է գատար, եանի 117 կիւն գալմըշ տըր, պունուն մալի Բարիս շէհրինէ 44 միլեօն 700000 ֆրանքա օլմուշ տուր։

Մ. տը Պիզմարդ օլ վագթթ մէմլեաէ իտի, լաքին քէնտի սէլէֆինին աճ կէօզլիւյիւ քէնտիսինէ միրաս գալմըշ վէ ուճ տէրէճէ աղըր վէրկիլէր թարհ իտէրէք Ֆրանսանըն տէօրթտէ պիր գրսմընը խարապ իթմէքլէ իգթիֆա իթմէեէպ, թագաթը գալմամըշ օյան Բարիստէն իքի եիւզ միլեօն ֆրանք իսթէմէքտէ տիր։

—Ճինէվրատան ախզ օլունան պիր մէքթուպ, Պուրպաքինին օրտուսու հագգընտա աթիտէքի մալիմաթլարը վիրմիշ տիր։

Բօնթարլիէտէն կէլմէքտէյիմ։ Օրատա, ճանըմ սըգըլմըշ վէ զիեատէսիյլէ հիսսէթլէնմիշ օլտուղում հալտէ, իւզէրլէրինտէ սայ քի ասլա բուպալարը պուլունմաեան պիր թագրմ լաշէլէրին սդագ գալտըրըմլարընը գաբլամըշ օլտուգլարընը վէ պունատան տա մատատա, պիր թագրմ պէյնպլէրի աթմըշ վէ աեագլարընտա աեագգապլարը պուլունմաեան ասքէրլէրին, խանէլէրին էշիքլէրի իւզէրինտէ սիւրիւքլէնէրէք եիւրիւտիւքլէրինի վէ 80 պին նէֆէր Ֆրանսըզ ասաքիրինտէն իպարէթ օյան պիր օրտունուն, Ֆրանսա հուտուտունատան կէչիպ, տէյիլ Սէտանատա օլտուղու կիպի, տիւշմէնին աթէշինտէն գուրթուլմագ, իլլա, Ֆրանսատա քէնտիսինէ վիրիլմէեէն պիր բարչա էթմէյի էճնէպիճէն թէտարիք իյլէմէք իչին սանճագ, թօփ վէ սիլահլարընը թէսլիմ իյլէտիկինի կէօրտիւմ։

Ռէնաիլէրին թարիֆ օլունմազ մէշագգաթլարընը, եէմէք եէմէքսիզին իւչ կիւն իւչ կիճէ, նամ՝սըզ գավզա իթմիշ օլտուգլարընը պիր ատամ մէրգուման իյիտլէրին աղզընտան տույմալը տըր։ Մէրգուման ասքէրլէրտէն պիր չօգ եարալը վէ խասթալար, սօգագլարը գաբլամըշլար իտի. պունլարըն ճան չէքիշմէ սէտալարը, քէնտիլէրինի մուհարէպէեէ սալտրգտան սօնրա, իգթիզա օյան շէյլէրի թէտարիք իթմէքսիզին եիւզ իւսթիւնէ պըրագմըշ օյանլարա գարշը ասիւմանա ասղրու եիւքսէլմէքտէ տիր։

—Բարիստէն եօլա չըգմըշ պիր ատամ, բայիթախթըն ահվալի հագգընտա աթիտէքի հավատիսլէրի վիրմիշ տիր։

Բարիստէն տիշարը չըգմագ գօյայ շէյ տէյիլ տիր. շէօյլէ քի պիր ատամ, քէնտի եօլ թէղքէրէսինի Օրլէանա կիտինճէէէ գատար իւչ տէֆա վիզէ իթտիրմէէ մէճպուր պուլունմագտա տըր։

Բրուսիալըլար, զիեատէսիյլէ վէսվէսէ իյլէտիքլէրինտէն, իլք էվվել պագարլար քի Բարիստէն տիշարրեա չըգաճագ օյան ատամ կէնճ վէ սիլահ թաշրեապիլիր ատամ օլմասընը։

Պէեազ սաշլը էխթիեար ատամլար պիլէ պազէն էմնիեէթսիզլիքլէ թէֆթիշէ ալընմագտա տըրլար։

Օրլէանտա տախի եէնիտէն եօլ թէղքէրէսինի վիզէ իթտիրմէք իչին ուզուն միւտտէթ պէքլէմէլիսին. էվրագլար պիր չօգ էլտէն կէչիպ, Ֆրանսըզ լէսանընա զայէթ աշինա օյան օֆիչեալլարը մարիֆէթի իլէ թէֆթիշ օլունուր։

Բարիսին ճիվարլարը թէաֆֆիւնտէն գօգմագտա տըրլար։ Շէօյլէ քի, պարկիր լաշէլէրինին կէօմիւմիշ օլմատըգլարը մահէլլէրտէ ֆէնա գօգուլար բէյտա օլմագտա տըր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԸ

Բարիս թէսլիմ օլուգտա, Ինկիլթէրատան, տէր հալ, շէհրի մէզպուրա քիւլլիեէթլի եէյէճէք եէթիշտիրիլմիշ օլմասը մալիմ տիւր։

Բարիս թէսլիմիեէթինտէն սօնրա, էն էվվել շէհրի մէզպուրա կիրմիշ օլանլարտան պիրիսի տախի, Տէյլի Նիուս ղազէթասընըն մուխպիրի օլուպ, մէրգում զամթ շէօյլէ եազմըշ տըր։

«Բարիս էհալիսի, աճլըգտան օլ գատար թագաթլարը քէսիլմիշ իտի քի, պիր ույդունսուզլուգ չըգարաճագ գուտրէթլէրի գալմամ՝ շ իտի։

«Շէհրին մէքիւլաթը (պաշար), չարշէմպիհ կիւնիւ թիւքէնմիշ իտի. վէ ինկիլթէրրատան եէթիշտիրիլէն մէքիւլաթըն իլգ գըսմը, անճագ, ճիւմա կիճէսի Բարիսէ եէթիշէպիլտի։

«Մէզքիւր իլք գըսմ մէքիւլաթ, էլլի գրթա տէմիր եօլ արապասը եիւքիւ օլուպ, արապալարըն իւզէրինտէ տախի, շէօյլէ եազըլմըշ իտի։

«Լօնտրա շէհրի թարաֆընտան, Բարիս շէհրինէ կէօնտէրիլմիշ օյան հէտիյեէլէր։»

«Օնտան սօնրա, կէրէք Լօնտրատան, վէ կէրէք Ինկիլթէրրանընը սայիր մահէլլէրինտէն, պիր չօգ եէյէճէք կէօնտէրիլմիշ, վէ պիզզաթ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի տախի, քէնտի թարաֆընտան, թուզլանմըշ սըղըր էթի, գավուրմա, ուն, վէ բէքսիմէթ կէօնտէրմիշ տիր։

«Բարիս շէհիր էմինի Մ. Ժիւլ Ֆէրրի, Լօնտրա շէհիր էմինինէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իյլէեէրէք, Բարիսին աճ էհալիսինէ, եօյլէ կիւզել հէտիյեէլէր կէօնտէրիլմիշ օլմասը իչին, իզհարը շիւքրանիյեէթ իյլէմիշ տիր։

«Լաքին, էհալինին տույդուսու, Մ. Ժիւլ Ֆէրրի կիպի օլմաեըպ, մէզքիւր ինսանիեէթէ, պաշդա պիր մանէա վիրմէքտէ տիրլեր։

ՎԵՐ ԼԱՎՈՏ

ՎՈՒՇԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴԵՊՔԵՐԻ

Լուսանկարչուհի Ֆրանչեսկա Ֆերրոն Ֆլորենցիայի Սանտա Մարիա Նովելլա հիվանդանոցի ամբուլատորիայի դիմաց։ Հիվանդանոցի տարեկան 50,000 հիվանդներից 12½ տոկոսը՝ 6,250-ը, ունի թոքերի տուբերկուլյոզ։ Հիվանդանոցի 1869 թվականի հաշվետվությունում գրված է. «Ամենուր, որտեղ մարդիկ հավաքվում են, հոգեբանորեն ազդեցիկ է դառնում ինքնաբերաբար ստեղծված մի մթնոլորտ, որը հիվանդներին ստիպում է մոռանալ իրենց հիվանդությունը։ Ամենուր, որտեղ մարդիկ հավաքվում են, ինքնաբերաբար ստեղծվում է

լան թիւթիւնտէն, զեեատէ վիրկի ալը, տրգտա, վարիտաթ զիեատէսիյլէ արթար։ Թիւթիւնտէն, Իթալէատա, տէօրթ միլեօն, Ինկիլթէրատա ալթը միլեօն, Ֆրրանսատա տախի 10 միլեօն լիրա վարիտաթ հասրլ օլմագտա տրը։ Թիւրքիատա իսկ, հէր քէս, հաթթա գարրլար պիլէ թիւթիւն իշմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, սէնէտէ թիւթիւնտէն 450,000 լիրա վարիտաթ հասրլ օլմագտա տրը։ Բագը վէ պունա պէնզէր պիր թագրմ իշկիլէր իւզերինէ տախի իյի վիրկի թարհ օլունագիլիր. մէզքիւր իշկիլէր քեաֆֆէյի Էւրոպա հիւքիւմէթլէրինտէ ճէսիմ պիր վարիտաթ հուսուլէ կէթիրմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, պուրատա իսկ, հէր քէսին, եանի կէրէք խրրիսթիանլարրն վէ կէրէք Միսիւմանլարրն, Գուրանը չէրիֆին թէնպիհլէրինէ էքսէր տէֆա գուլագ ասմագրզրն, զեեատէսիյլէ իշրէթ գուլլանմալտրրնա բաղմէն, սէնէտէ 260 պին լիրա վարիտաթ հասրլ օլմագտա տրը։

Մէզքիւր սէրվէթլէրտէն մաատա, պու կիւնէ գատար հէնուզ էլվուրուլմամշը սայիր պիր չօգ թագիի սէրվէթլէր պուլունմագտա օլտուղունու կէօրմէք իչին մէմալիքիմիզ իւզերինէ չէօյլէ պիր կէօզ կէզտիրիլսէ քեաֆի տիր։ Մատէնլէրիմիզ իլէ օրմանլարրմրզ, պու կիւնէ գատար, ասլա սահիպ սէրմաեէլէրին նազարը տիգգաթլարրնը տավէթ իթմէմիշլէր վէ եէրլիլէրին սէրմաեէլէրի, հէնուզ պէօյլէ սանսթճա թէչէպիւսաթա իսթիմալ օլունմամշլար տրը։

Գալաթատաքի պանքէրլէրիմիզէ կէլինճէ, պունլար, ագճէլէրինի ֆայիզէ վիրմէեէ ալրշմշը օլտուգլարրնտան, մէմալիքիմիզին մատէնլէրինի իշլէթմէքլիյի ասլա գայտ իթմէզլէր։ Պունուն իլէ պէրագէր շու սահիհ տիր քի Էրէյլիտէքի մատէն օճագլարը պէօյիւք իւմիտ վիրմէքտէ տիր. շու տախի սահիհ տիր քի, Թօգաթատա պիր չօգ պագրը օճագլարը, Ռումէլիտէ պագրը, գուրշուն, կիւմիւշ վէ սայիր մատէն օճագլարը վէ հատտ ու հիսապա կէլմէզ էնվայի ճինս օրմանլար պուլունուզ, պունլար շիւբհէսիզ սուրէթտէ ազ վագրթատան, խազինէ իչին պէօյիւք վարիտաթ մէնպալէրի օլագիլիրլէր։

Պունտան տա մաատա, շունա տախի տիգգաթ օլունմալը տրը քի հիւքիւմէթի ֆէվգէլատէ մէսարիֆլէրէ տիւչար գրլմրշ օլան էնվայի սէպէպլէր, իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, պիր տահա զուհուր իթմէեէճէք տիրլէր. Ասքերիճէ վէ պահրիեէճէ սիլահլանրշլար իչին օլունան մէսարիֆլէր, պունտան պէօյլէ պիր տահա իտիլմէեէճէք, եախոտ, հէր հալտէ, իյէրուսի իչին մահտուտ օլաճագլար տրը. Խրրիսթիանլար տախի նիհսաեէթ, Օսմանլը հիւքիւմէթինին պիլտիրտիքլէրի կիպի ֆէնա օլմատրդրը անլամրշլար վէ պունտան պէօյլէ, էճնէպինին տէսիսլէրի իլէ վագրթ վագրթ ճիւրաթ էյլէտիքլէրի բօլթիգաճա գարկաշալրգլարտան վազ կէչէճէքլէր տիր։

Թիւրքիա տօսթլարը, իգթիգրազ իտիլէն ագճէլէրին մուհիմ իշլէրէ գուլանրլմրշ օլտուղունու, վէ վիրկիլէր նիզամլը սուրէթտէ թարհ վէ թահսիլ վէ տէմիր եօլլար ինչա օլունտուգտա վարիսաթրն շիւբհէսիզ սուրէթտէ արթահազրնը վէ պու կիւնէ գատար իշլէնմիշ օլմաեան մատէնլէր վէ օրմանլարը մէյտանա գօեարագ, պու կիւնքի կիւն մէմալիք իւզերինէ աղրը պասմագտա օլան մալիեէճէ մուզայիգալար, կէրէք հիւքիւմէթին վէ կէրէք զարպի սահիպ ոէրմայէլէրին էնաիշէսինի մուճիպ օլաճագ հալտէ տէյիլ տիմէքտէ տիրլէր։

Գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարրէն, Սօքիա նահիեէսի օլան Քիւբատզտա, պիր մատէն քէօմիւրիւ օճաղը պուլունմուշ տուր։

—Տաթիլի էեալէթլէրտէն ալրնան մէքթուպլար, պիր շօգ մահէլլէրտէ, պուղտայ մահսուլունուն բէք ազ օլաճաղրնը թաստիգ իյլէմէքտէ տիրլէր։

—Էօնիւմիւզտէքի «օրագ» պիչիմինտէն սօնրա, պիւթիւն մէմալիքի շահանէտէ հուսուլէ կէթիրիլէն հասրլաթրն ճինսլէրինտէն իպարէթ օլարագ, իսթանպօլտա, պիր զիրաաթ սէրկիի ումումիսի աչրլտճագ տրը։

—Լէվրնթ Հէրրլտտա օգունտուղունա կէօրէ, Իսթանպօլուն հէր թարաֆրնա, Պողազ իչի քէօյլէրինէ, վէ ատալարա, ուֆագ բաքէթլէր թաշրթմագ իւզրէ, պիր գումբանեա քիւշատ օլունաճագ իմիշ։

—Միւթէվէֆա Տիւզ օղլու Պողոս պէյին ճէնազէսի կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Տէրսատէթ կէթիրմէք իւզրէ Մարսիլեատան վարօրա գօնտուղու պաթէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

Գալաթատա Բէրշէմպէ պազարրնտա վագը 13 նիւմէրօլու մաղազատա, Էվրոպատան եէնի կէլմիշ էնվայի մէյվէ աղաճլարրը վէ սայիր ֆիտանլար սաթըլյագտատրը։

Բօսթանխանէի Ամիրէ Իտարէսի թարաֆրնտան մուհիմմ պիր թէչէպիւսաթ

Էլսինէյի միւխթէլիֆի իլէ Տէրսատէթտէ թագ օլունարագ, բօսթալէր իլէ թաշրալէրէ կէօնտէրիլմէքտէ օլան զազէթալէրին վագթ ու զէմանի իլէ ասհապը եէտլէրինէ վասրլ օլմատրդը իչին վուգու պուլան շիքեայէթլէր իւզերինէ պու պագտէ վուգուէ կէլէն սուի խթիմալին էօնիւնիւ ալմագ վէ մէզքիւր զազէթալար թաշրալարտա ասրլ սահիպլերինէ վասրլ օլմագ իչին, թաշրալարտա զազէթալէրէ ապօնէ օլան զէվաթ հէր քիմլէր իսէ իսմ ու չէօհրէթլէրինի միւպէյին եէտլէրինէ բօսթահանէ մէօհրիւ իլէ մէմհուր պիրէր բուսուլա վիրիլէրէք։ զազէթալէրին վիրուտինտէ, օլ բուսուլայը սահիպի ապօնէ քէնտիսի պիզզաթ կիթմէյիպտէ հէր քիմ իլէ կէօնտէրիր իսէ օնա վիրիլէճէկինին քէնտիլէրինէ պէեան օլունմասը վէ մէզքիւր բուսուլա օլմատրգճա հիչ պիր ատէմէ զազէթա վիրիլմէմէք ուսուլ իթթիխազ օլունարագ սուրէթի հալ օլ վէճհ իլէ ումումէն բօսթա միւտիրլէրինէ եազրլրտրզրնտան, քէյֆիեէթ ճիւմլէնին մալիմի օլմագ իչին իլան գրլրնտը։

13 շուբաթ 1871

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՀԱԴԵՍ ԱՄՍԵԱՑ

Պու իսիմտէ, վէ էրմէնիճէ լիսան իւզրէ, վէ 48 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, պու տէֆա, Տէտէեան Թապանէսինտէ պիր բիսալէ թապ ու նէշր իտիլմէկէ պաշլատրդը, մա մէհնու նիյլէ կէօրիւլմիւշ տիր։

Նասրլ քի աթիտէ, քէնտի իլանրնտա կէօրիւլմէքտէ տիր, Արեւելեան Մամուլ այտա պիր տէֆա նէշր իտիլէճէք տիր։

Իզմիր, գալէմ մէյտանրնտա, իլք տէֆա կէօրիւնէնլէրտէն պիրիսի օլմուշ, վէ արալրգ արալրգ զեեատէճէ զեեատար պուլունմուշ իսէ տէ, պիր գաչ սէնէտէն պէրու, կիւնէշլեր էնկինլէրէ ինմիշլեր, վէ եալընրզ պիր տօնուգ Արշալոյսլարը գալմրշ տրը։

Լա Բէֆօրմ Նամ Ֆրանսրզճա դաղեթա, քէնտի էհլիյէթ վէ լեե գաթբյալ, միլլէթիմիզէ շերէֆ սաեըլրպ, վէ պիւյիւք խրտմէթլէր իտէպիլեր իքէն, հէր նէ սէպէպ մէպնի իսէ, չօգլարրն էսէֆինի մուճիպ օլարագ, էրմէնի զազեթասը օյմասը, կէրչէ չիմտիյէ գատար, հիչ պիր իհրասը իլէ թանրլամամրշ իսէ տէ, մա մէհնունիյլէ պէեան իտերիզ քի, պունտան պէօյլէ արզու իտիլէն թարիգտէ պուլունմագլրը նիյէթ իլէմիշ տիր։

Հէլէ Ցէտէեան թապանէտէ թապ իտիլէն, վէ իտիլմէքտէ պուլունան պիր գաչ թերճէմէլեր, գատար ու խրտմէթ թանրեանլար նէզտինտէ, պիւյիւք պիր մէվզը թուրմուշլար տրը։

Պունլարրն արգասրնտան եէթիշմիշ տիր, պիր իքի սէնէտէն պէրու պէքլէն մէքտէ օլան, վէ Մ. Մամուրեան էֆէնտի թահթը իտարէսինտէ պուլունան մէզքիւր Արեւելեան Մամուլ քի, եալընրզ միւէլլիֆ վէ եախոտ սահիպինին իսմի, միլլէթէ պիւյիւք վէ ֆայիտէլի խրտմէթլէր իտէճէկինէ, պիր էմնիեէթի քեամիլէ վէ միւֆթէխիրէ սաեըլսա ճայիզ տիր։

Միլլէթիմիզտէ խայիճճ գալէմ վարտրը, վէ պունլարտան էքսէրիսի, զեեատէ ֆայիտէլի շէյլեր եազաճագ եէրտէ, էյլէնտիրիճի շէյլեր զեեատէ եազմագլրզա, վէ եախոտ թէրճէմէ իթմէքլիյէ տեվամ իյլէմէքտէ տիրլեր, վէ էհալիմիզ տախի, շիմտիքի պուլունտուղու հալի իգթիզասրնճա, աղրը պաշլը եազրլրշլարտան զեեատէ, էօյլէ շէյլերէ արզու կէօսթէրմէքտէ տիր. վագաա, պիր միլլէթտէ հէր ճինս գալէմ պուլունմալը տրը, լաքին, միլլէթիմիզ ճահիլ օլուպ, վէ եախոտ եէնի պիր շէքլ բէյտա իտէճէք խամուր հալինտէ պուլունտուղունտան, իյի պիր իսթիգպալ սահիպի օլմագ իչին, աղրը պաշլը գալէմլերէ, տահա զեեատէ վէ բէք չօգ զեեատէ միւհթաճ պուլունմագտա տրը. Վէ Մամուրեան էֆէնտինին իսէ, շու խասսէյէ մալիք պուլունմասը, քէնտույի թանրեանլարա հիւվէյտա տրը։

Արեւելեան Մամուլուն իլք նիւսխէսինտէ կէօրիւլէն միւֆիա պէնտլեր վէ թէրճէմէլեր, սէօյլէտիկիմիզի թաստիգ իտիպ, վէ իյէրուսի իչին տախի, կէրչէ պիւյիւք իւմիտ վիրմէքտէ տիր, իմտի, Մամուրեան էֆէնտիյի, քէմալի հիւրմէթ վէ խալիսէթլէ թէպրիք իթթիկիմիզէ պէրապեր, զեեատէսիյլէ մագուր տիլէյէրէք, եալընրզ պիր նօգթա իւզերինէ քէնտի տիգգաթ վէ միւթալաամրզը պէեան իտերիզ. շէօյլէ քի, մէզքիւր բիսալէտէ իսթիմալ իտիլէն լիսանտա, իսթանպօլ լիսանընճա պազը ֆարգլար կէօրիւլմէքտէ տիր, աճէպա, թէքմիլ պուրա լիսան վէ իսթիլահրնա բաղպէթ օլունսա, տահա իյի օլմազ մը։

Վագաա, պու ճիհէթլէ պիզիմ միւթալաաթ վէ թէքլիֆիմիզ ատէթա պիր քիւսթախլրգ տրը, չիւնքի օլ ճիհէթլէ ատէմի գուտրէթիմիզի թանրեանլարտանրզ ֆագաթ, միւրատմրզ գրիթիգա օլմաերպ, իլլա պիր սիւալտէն իպարէթ տիր. եօգ, էկեր, կէօրիւլէն մէզքիւր ֆարգլար, լիսանրմրզա տահա զեեատէ մուվաֆրզ, վէ էհալիմիզ վէ քիթապէթիմիզճէ տահա զեեատէ մէնֆաաթ վէ գօլայլրգ վար իսէ, օնա պիր տէյէճէկիմիզ եօգ տուր։

Ումարրզ քի, զէվաթը քիթապէթբէրվէրան վէ մէգատիրչինասան թարաֆրնտան, Մամուրեան էֆէնտինին շու էսէր վէ խրտմէթի, քէմալի բաղպէթլէ գապուլ օլունարագ, զայրէթի մէէլուֆլերի թէշվիգ գրլրնաճագ տրը։

Պիզ տախի Արշալոյս կիպի մաթէսուֆ պէեան իտերիզ քի, Արեւելեան Մամուլ իլք նիւսխէսինտէ, պէսպէլլի իթթանպօլտա տէօնմիշ օլան ֆիթնէքարլրգլարտան պի խապէր օլարագ, պիր խուսուստա, Ընդհանուր ժողովու թասահուպ իթմէք նիյէթիյլէ, էյմիաճին Ա թոռունա գարշը վէ եանրզ պիր էֆքեար պէեան իթմիշ տիր։

Մէզքիւր բիսալէնին պիր պէնտի իլէ իլանքը այնէն տերճ իտերիզ։

ՆՊԱՏԱԿ

Այլ եւ այլ տեղ ու ժամանակ՝ լրագիր մը հրատարակելու ընդունայն փորձ փորձելէն՝ եւ ուրիշ թերթերու մէջ մեր ոյժը չափելէն ետեւ՝ վերջապէս մեր խորհրդին մարմին տալու կ'յանդգնինք։ Խմբագրութեան ծանր պարաքն ու թշուառութիւնները, ժամանակիս նոր պիտոյքն ու պահանջումները կ'պարտաւորեն մեզ յանդգնութիւն անուանել ինչ որ ամենց սովորական բան մը կ'երեւի։ Անվեհերութիւնը ստէպ անգիտութիւն կ'ենթադրէ, վարանումը՝ դատողութիւն։

Իրաւի մեզի ալ աեն մը գիւրին եւ զուարճալի գործ մը կ'թուէր թերթ հրատարակել, ժողովրդեան հետ խօսիլ, նոր նոր տեսիլներ յայտնել՝, հասարակաց կարծիքն ուղղել, ազգին իրաւունքը պաշպանել, անոր թշնամիները նշաւակել, եղծումներն արմատն խլել, հայրենիք, ազատութիւն, հաւասարութիւն հռչակել, մէկ խօսքով ազգին վերանորոգիչը լինել. սակայն երբ տարիներ սահելով տխուր փորձառութիւնն ու բռնութիւնը, անողոք իրականութեան հետ եկան մեր օրագին զգացմանց դէմ զարնուեցան, այն տաեն կանկ առինք, մեր զօրութիւնը չափեցինք, եւ առաջ որչափ դիմագրաւ եւ գիտուն, վերջէն նոյնքան վեհերտ եւ ազէտ գտանք ինքզինքնիս։

Բայց միթէ՞ այժմ պարագաներն ու մենք փոխուեցանք՝ միթէ՞ աւելի ձեռնհաս ենք պաշտօնի մ'որուն ծանրութիւնը կրզգանք, միթէ՞ այժմ խմբագրի մ'ապագան աւելի պայծառ ու ապահով, տպագրական ազատութիւնը աւելի՞ լիակատար է. ո՛չ բոլորովին. միայն դիտելով որ Հայ ժողովուրդն ամեն գոյն թերթերու ներողամիտ աչօք կ'նայի, ընթերցասիրութեան՝ թէեւ անընտրող՝ եռանդ մը կ'տիրէ իր մէջ, բարենպատակ խմբագիրներու քաջալեր կ'կարդայ, եւ վերջապէս տպագրական ազատութեան արժէքը փոքր 'ի շատ կ'ճանչէ. խրախոյս առինք ընդհանուր շարժման մերոյսանն գործակից գտնուիլ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼը հրատարակելով։

Այս միջոցիս՝ մանաւանդ Պոլիս՝ շատ օրագիր, այլ քիչ հանդէս ունինք, եւ այս անպատեհութիւն մ'է։ Եթէ հեղինակի մ'ըսածին պէս, լրագիր մը ծառալէլ, հանդէս մը հրահանգել է, հանդէսներու շատութեան պէտքը կ'զգանք մեր ազգին նկատմամբ քան թէ օրագիրներու։ Բանիրուն եւ կշիռ ունեցող օրագիր մը լաւ հասկնալու համար պէտք է բաւական մեծկակ համբար մ'ունենալ՝ տպագրական, պատմական, գրականական, էմասոֆերական եւ այլն գիտելեաց։ Ընդհանուր ընթերցողն այս գիտելիքը չունի, եւ օրական թերթ մը չէ կարող զանոնք հաղորդելվասն զի ոչ միայն իր պաշտօնէն դուրս է, այլ եւ իր ժամանակն ու շրջանը չեն ներեր։ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ նպատակը պիտի ինի այս նիւթերու վրայ գրել ըստ կարողութեան, եւ եթէ հնար է՝ իր յօդուածներն ոչ միայն օգտակար, այլ ախորժելի բերել ամենուն։ Ուստի նորածին թերթերու սովորութեան հակառակ՝ ոչ մեծամեծս կ'խոստանայ, եւ իր սկզբանց դաւանութիւնը բարձրաձայն կ'հռչակէ. միայն իր սկզբունքը գրածներուն մէջ ակնյայտնի, եւ՝ խոստմունքի տեղ՝ արդիւնք ցոյց տալու պիտի ջանայ, աներկմիտ լինելով որ մերայինք ալ այս ձեռնարկութեան իրենց իրական աջակցութիւնը ու քաջալերութիւնը չեն զլանար։

Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Արեւելեան Մամուլն ամիսը մի անգամ կը հրատարարուի, ամեն մէկ թիւն երեք թերթ ութածալ, այսինքն 48 երես։

Բաժանորդագրութեան գին

Զմիւռնիոյ համար 4 մէճիա տարեկանը

Օտար երկրի համար

Խմբագրութեան վերաբերեալ ամեն նամակ, ձեռագիր, պէտք է ուղղել առ Մ. Մամուրեան (Կիրիտ խան, թիւ 3)։

Անվճար նամակ կամ ծրար չընդունուիր։

Բաժանորդ գրուիլ ուզողը կրնայ դիմել Առ

Մեծ. Գր. Զիլինկիրեան	Զմիւռնիա
» Արմենակ Կոստանդեան	Կ. Պոլիս
» Նազարէթ Գ. Շահպազեան	»
» Խոսրով Էսկիճեան	Նիկոմիդիա
» Խաչատուր Էլմասեան	Տրապիզոն
» Տիրան Էքիզեան	Գահիրէ
» Նշան Օհանեան	Ալէքսանդրիա
» Ստեփան Ղօնճաեան	Լոնտոն
» Գէորգ Եսայեան	Մանչէսթր

ԻԼԱՆԱԹԸ ՐԷՍՄԻՑԷ

Տէրսէաէթ վէ պիլաաը սէլէսէաէ քեային խանէ, վէ տիւքքեան իլէ, մաղազա, վէ խան վէ սայիրէնին հէնի իճաա վէ խաթիճարընաա, թարաֆէյնաէն թանզիմ օլունաճագ մուգավէլէ սէնէալէրիյլէ իլմու խապէրլէր, ճանիպի հիւքիւմէթաէն թաստիգ օլունմատրգճա, հիչ պիր մահէլլաէ միւսթէհիրին իգամէթ վէ իսքեան իտէմէմէսի, գօնթրաթօ նիզամնամէսի ահքեամընաան պուլունաուզու հալտէ, խիլաֆը նիզամը, հիւքիւմէթի մահէլլիյէլէ միւրաճաաթ օլունմահարագ միւէֆիր վէ միւսթէֆիր քէնտի պէյնլէրինաէ ագաը մուգավէլէ իլէ, սալիհ իւզ զիքր խանէ, վէ տիւքքեան, վէ մաղազա վէ էմնալի էմլաքաէ պիլա գօնթրաթօ իգամէթ օլունմագտա իտուկի, պու քէրրէ թահգրգ, վէ իսթիխպար օլունմուշ, վէ պու իսէ նիզամը մէվզուինին խիլաֆը օլարագ, միւթէճաահիրի հոգգալարընաա մուամէլէյի գանունիյէ իճրաաը էմրի թապիի պուլունմուշ օլմաղլէ, պատէմա իճար օլունաճագ էմլաք վէ ագար, հէր քիմին օլուր իսէ օլսուն, խանէ իսէ էյիմէյի մահալլաթ (մահէլլէ իմամլարը), վէ տիւքքեան վէ մաղազա, վէ խան պուլունտուղու սաբէթաէ, մէնսուպ օլտուգլարը էսնաֆ քէթխիւտալարը մարիֆէթլէրիյլէ, օ եէրին անախթարը միւսթէհիրէ թէսլիմ օլունաճաղը սբրտաա, գօնթրաթօսունուն թանզիմի իչին, ատէրհալ թարաֆէյնաէն եաբրլմասը իգթիզա իտէն իլմու խապէրլէրին թէնմիգ, վէ իմամ վէ քէնխիւտալար ճանիպինտէն տախի թաստիգլէ, հէման գօնթրաթօ սայիրէսինէ կէօնաէրիլմէսի, վէ պու ուսուլէ սաէմի տիգգաթլա, պատէմա էօյլէ գօնթրաթօսուզ եէրլէր պուլունտուղու հալտէ, պէրինճի տէրէճէաէ էյիմէյի մահալլաթ, վէ էսնաֆ քէթխիւտալարը մէսուլ թուրուճաաը կիպի, իչ պու թաստիգ վէ թէմիր իսէճէքլէրի իլմ ու խապէրլէր իչին, ասնաապը էմլաքաէն նիհայէթ օն զուրուշ իւճրէթ ախզընա մէսաղ օլուպ, պունա գանաաթ օլունմահարագ, միւճէրրէտ զիհաաէ ագճէ ալմագ իչին, իչի թէէխիրէ տիւչիւրմէք, վէ եա աղրազը սայիրէ յէ մէգնի, ավգ վէ թաահիպ իլէմէք միսիլու հարաքեաթը զայրի մէրզիյէյէ ճիւրաթ իտիլիր իսէ, գօնթրաթօ նիզամնամէսինին աէօրտիւնճիւ, վէ օն սէքիզնճի մաաատլէրինէ թէվֆիգան, օ մագուլէլէրին, եիւզէր զրչ· ճէզայի նագտի ալընտրգտան օնրա, պիրէր հաֆթա միւտաէթ հապս օլունաճագլարը, վէ չայէտ ասհապը էմլաքտէն պիր թարաֆ թագրիպ իլէ կիզլիճճէ խանէ, վէ տիւքքեան, վէ մաղազա վէ խանընը քիրայէ վիրէն օլուր իսէ, խիլաֆը նիզամ վէ թէնպիհ հարէքէթէ գբեամ իթմիշ պուլունաճագլարը ճիհէթլէ, գօնթրաթօ նիզամնամէսինէ թէվֆիգան, իֆայի մուամէլէ օլունաճաղը, ճիւմլէնին մաւիմու օլմագ իւզրէ, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գբլընը։ ՇԵՀԻՐ

շուպաթ 14 ԷՄԱՆԷԹԻ

* * *

Էրզրում վիլայէթի տախիլնաէ քեային Էրզրում, վէ Գարս, վէ Զըլբիր, վէ Պայէզիտ, վէ Մուշ սանճագլարընին ազնամ ըիւսումու, օէքսէն եէտի սէնէսինէ մահուսումու, պէր սէնէլիք օլարագ, մագթուան իհալէ օլունմագ իւզրէ, Մալիյէ Խազինէյի ճէլիլէսինաէ տէրտէաթի միւզայէտէ օլուպ շուպաթընն երկիրմի պէշինճի բէնճէշմպէ, կիւնիւ, մահէլլինէ մէզուենիյէթ վէրիլմէճկինտէն, պունլարընն իլթիզամընա թալիպ օլանլարընն, միւթահիալէրիյլէ պէրաալէր, եէվմի մէզքիւրտէն մուգատտէմ, Խազինէյի ճէլիլէյի մէրգումէտէ իհալաթ միտիրլիկի օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Շուպաթ 15

* * *

Թէգարրիւր իտէճէք մուաճէլէսի, ֆիեաթը մուգարրէրէյի սահիհէսիյլէ, խալիս վէ զայրի խալիս կիւմիշ վէ ալթուն մէսքիւքեաթը Օսմանիյէ օլարագ, նագտէն վէ բէշինէն, Մալիյէ Խազինէյի ճէլիլէսինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, Հաֆթանիւղատէ միւթէվֆա Մէհէմմէտ աղանն զիմմէթի միրիյէսինէ մուգապիլ, ֆիրուխթի մուգարրէր օլան Գօնեա վիլայէթի տախիլինաէ, Համիտ սանճաղընտա Իրլա Նահիյէսինաէ Պէյգուեու չիֆթլիկի, եիկիրմի պին ղուրուշ մուաճէլէ իլէ, Խազինէյի ճէլիլէյի մէրգումէտէ, միւզայէտէ օլունմագտա իտուկինտէն, պունուն իչթիրաընա թալիպ օլանլարընն, միւթահիալէրիյլէ պէրաալէր, Խազինէյի ճէլիլէյի մէրգումէտէ իհալաթ միտիրլիկի օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Շուպաթ 15

ԻԼԱՆԱԹ

Պէյ օղլունաա տօղրու եօլտա վագը միւսիւ Նաուամ թէաթրօսու արսասը պին տօգուզ եիւզ արշընն մլչտարը օլուպ, վէ միւլք օլտուղու հալտէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, իշթիրտսընա թալիպ օլանլարընն, Գալաթատա, Բէրշէմպէ բազարընտա, 73 նիւմէրօլու Ամանա Օրի. ատթալ պանգասընա միւրաճաաթ իտիլմէսի իլան օլունուր։ 6

ՀԷՔԵԱՑԷՑԻ

ՖԱՐԻՍ ՎԷ ՎԷՆԱ

Թէրճէմէի

Երեմիա չէլէպի Քէօմիւրճանց պիրատէրի մէշհուր Տէր Կոմիտաս

ՆԱՇԻԼԻ ՔԻԹԱՊ

Յովհաննէս Աւէտիքեանց Գայսէրիսէլի

Պու տէֆա Զարպարեան Ֆապրիգասընտա, 140 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, վէ Թիւրքճէ լիսան իւզրէ, վէ ոտանաւոր օլտուղու, վէ ճիլտլէնմիշ պուլունտուղու հալտէ, քիթապճըլարտա 10 ար ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Մէզքիւր քիթապը պունտան եիւղ էլլի սէնէ էվվէր Գաթօլիքլէրին պիւյիւք հիւրմէթ իթտիքլէրի տէր Կոմիտաս քահանանն պիրատէրի չէօհրէթշուար Երեմիա չէլէպի, Էւրոպա լիսանընտան թէրճէմէ իթմիշ տիր քի, հէմէնէ հրիմիզտէն Յովհաննէս Էֆէնտի Աւէտիքեանց եանընտա էլ եազըր պուլունտուղունտան, պու տէֆա թապ ունէշրինէ հիմմէթ իթմիշ տիր, վէ ումարզ քի քեաֆֆէյիէնլի մէրագ վէ քիթապէթէրվերան թարաֆընտան հիւսնի գապուլիյէթ պուլարագ թէշվիգ իտիլէճէք տիր։

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Իշպու եէնի չրգմրշ օլան, վէ շաեաեր տիգգաթ վէ միւթալաա պուլունան միլէթճէ եիւզ էնէլիք թարիխ, շուաթիտէքի մահէլլէրտէ սաթըլմագտա տրը։

Իսթանպօլտա Գալաթագճըլար պաշընտա Բէսսամ սօգաղընտա ճէվահիրճեան Յակոբ աղա տիւքքեանընտա, վէ Գաթատա Գօմիսիօն խանընտա Իքինճի գաթտա Շահին աղանն 61 նիւմէրօլու ատասընտա սաթըլմագտա օլտուգտան պաշգա, Պ. Գառնիկ Բիւէճեան մարիֆէթիյլէ էլտէն տախի սաթըլմագտա տրը։

ՀԱԶԱՐ ԵՒ ՄԷԿ ԳԻՇԵՐՆԵՐ նամ հիքեաեէ ենն տէօրիւնճիւ ճիլտի պասըլըպ կէլմիշ օլմաղին, ապօնէ օլանլարը, Զաքմաքճըլար եօգուշունտա Յէտէեան Յարգիս աղանն մաղազասընտան կիտիպ ալմալարը։

ԹԱԼԻՄԻ ԳՐԱԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Մէքթէպլէրտէ իսթիմալ իչին Երմէնի հրուֆաթը իլէ եազըլըը իւզրէ լիսանը Օսմանիտէ խասսէթէն թէրթիպ օլունան թէէլիֆաթ օլարագ։

Պու իսմտէ պիր քիթապ իւչ գրսմա թագսիմ օլունտուգտան, եանի իւչ բիսալէ եաբրլրգտան պաշգա, միւնտէրիճաթը տախի տերսլէրէ թագսիմ իտիլմիշ, վէ բէք ֆայիտէլի սուրէթտէ թէրթիպ գբլընմրշ տրը։

Միլլէթիմիզին եիւզտէ հէման եէթմիշ թիւրքճէ սէօյլէյիպ, վէ էրմէնիճէ եազը իլէ թիւրքճէ եազտրը հալտէ, մէզքիւր լեսանը տախի, նէ լաերգրյա սէօյլէյէպիլմէքտէ, վէ նէ սէ լաերգրյա եազապիլմէքտէ տիր։ Մէզքիւր քիթապլար իսէ, տիգգաթը լաղըմէ իլէ գալէմէ զինէյի ճէլիլէյի մէրգումէտէ, իհալաթ միտիրլիկի օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Շուպաթ 15

ԻԼԱՆԱԹ

Պէյ օղլունաա տօղրու եօլտա վագը միւսիւ Նաուամ թէաթրօսու արսասը պին տօգուզ եիւզ արշընն մլչտարը օլուպ, վէ միւլք օլտուղու հալտէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, իշթիրտսընա թալիպ օլանլարընն, Գալաթատա, Բէրշէմպէ բազարընտա, 73 նիւմէրօլու Ամանա Օրի. ատթալ պանգասընա միւրաճաաթ իտիլմէսի իլան օլունուր։ 6

ՀԷՔԵԱՑԷՑԻ

ՖԱՐԻՍ ՎԷ ՎԷՆԱ

Թէրճէմէի

Երեմիա չէլէպի Քէօմիւրճանց պիրատէրի մէշհուր Տէր Կոմիտաս

ՆԱՇԻԼԻ ՔԻԹԱՊ

Յովհաննէս Աւէտիքեանց Գայսէրիսէլի

Պու տէֆա Զարպարեան Ֆապրիգասընտա, 140 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, վէ Թիւրքճէ լիսան իւզրէ, վէ ոտանաւոր օլտուղու, վէ ճիլտլէնմիշ պուլունտուղու հալտէ, քիթապճըլարտա 10 ար ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Մէզքիւր քիթապը պունտան եիւղ էլլի սէնէ էվվէր Գաթօլիքլէրին պիւյիւք հիւրմէթ իթտիքլէրի տէր Կոմիտաս քահանանն պիրատէրի չէօհրէթշուար Երեմիա չէլէպի, Էւրոպա լիսանընտան թէրճէմէ իթմիշ տիր քի, հէմէնէ հրիմիզտէն Յովհաննէս Էֆէնտի Աւէտիքեանց եանընտա էլ եազըր պուլունտուղունտան, պու տէֆա թապ ունէշրինէ հիմմէթ իթմիշ տիր, վէ ումարզ քի քեաֆֆէյիէնլի մէրագ վէ քիթապէթէրվերան թարաֆընտան հիւսնի գապուլիյէթ պուլարագ թէշվիգ իտիլէճէք տիր։

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Իշպու եէնի չրգմրշ օլան, վէ շաեաեր տիգգաթ վէ միւթալաա պուլունան միլէթճէ եիւզ էնէլիք թարիխ, շուաթիտէքի մահէլլէրտէ սաթըլմագտա տրը։

Իսթանպօլտա Գալաթագճըլար պաշընտա Բէսսամ սօգաղընտա ճէվահիրճեան Յակոբ աղա տիւքքեանընտա, վէ Գաթատա Գօմիսիօն խանընտա Իքինճի գաթտա Շահին աղանն 61 նիւմէրօլու ատասընտա սաթըլմագտա օլտուգտան պաշգա, Պ. Գառնիկ Բիւէճեան մարիֆէթիյլէ էլտէն տախի սաթըլմագտա տրը։

ՀԱԶԱՐ ԵՒ ՄԷԿ ԳԻՇԵՐՆԵՐ նամ հիքեաեէ ենն տէօրիւնճիւ ճիլտի պասըլըպ կէլմիշ օլմաղին, ապօնէ օլանլարը, Զաքմաքճըլար եօգուշունտա Յէտէեան Յարգիս աղանն մաղազասընտան կիտիպ ալմալարը։

ԹԱԼԻՄԻ ԳՐԱԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Մէքթէպլէրտէ իսթիմալ իչին Երմէնի հրուֆաթը իլէ եազըլըը իւզրէ լիսանը Օսմանիտէ խասսէթէն թէրթիպ օլունան թէէլիֆաթ օլարագ։

Պու իսմտէ պիր քիթապ իւչ գրսմա թագսիմ օլունտուգտան, եանի իւչ բիսալէ եաբրլրգտան պաշգա, միւնտէրիճաթը տախի տերսլէրէ թագսիմ իտիլմիշ, վէ բէք ֆայիտէլի սուրէթտէ թէրթիպ գբլընմրշ տրը։

Միլլէթիմիզին եիւզտէ հէման եէթմիշ թիւրքճէ սէօյլէյիպ, վէ էրմէնիճէ եազը իլէ թիւրքճէ եազտրը հալտէ, մէզքիւր լեսանը տախի, նէ լաերգրյա սէօյլէյէպիլմէքտէ, վէ նէ սէ լաերգրյա եազապիլմէքտէ տիր։ Մէզքիւր քիթապլար իսէ, տիգգաթը լաղըմէ իլէ գալէմէ

ԷԼԸՆՏՐԳՏԱՆ պաշգա, օգումաեա հէվվէա կէլսին ի. ին կիւզել կիւզել սիւալ ճէվապլար, վէ հիսսէ ալաճագ միսալլար վէ հիքեայէլէր վէ հաթթա շիրլէր տաախի տերճիյլէտիկինտէն, Օսմանլըճա սէօյլէյիպ վէ եազանլարա պիւյիւք խրտմէթ իտէճէկի մէմուլի գավիտէն տիր։

Մէզքիւր րիսալէլէր ճիլտլէնմիշ օլտուղու հալտէ սաթըլմագտա իսէ տէ, գաշար ղուրուշա սաթըլմագտա օլմասը թարաֆըմրզա կէրչի պիլտիրիլմէմիշ տիր, լաքին զանն իտէրիզ քի օն օն ֆիքիշեր ղրգբյմէթինտէ օլմալը տրը։

ԳԱՂՏՆԻՔ

ԿԱՆԱՆՑ

Թարգմանուած

Չորս հարիւր տարուան ձեռագրէ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՆՈՒՆ

Հայ արքեպիսկոպոսէ մը յօրինեալ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

1871

20 սահիֆէ. տէն իպարէթ օլան իչպու քիթապճրգ, Գաֆֆաֆեան տիւքքեանընտա 100 էր փարայա սաթըլմագտա տրը։

ՍԵՐՏԵԼԻՔ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի պէտս Նախակրթական դպրոցաց

Պու եէնի չրգան քերականու թիւնը հէր նէ գատար պասմասը թէմիզ տէյի խէտէ, գրարառ աշխարհարառ վէ թիւրքճէ լիսան իւզրէ եաբրլմրշ օլուպ, վէ գարագ իլէ տախի պապլանմրշ օլտուղու հալտէ, Իսթանպօլտա Սագա եօգուշունտա վագը Գաֆֆաֆեան պիրատերլեր տիւքքեանընտա եալընրզ 2 շեր ղուրուշա սաթըլմագտա օլտուղունտան Ֆագըր մէքթէպլէր, վէ թաշրալար իչին չօգ իշէ եարաեաճալընտա շիւբհէ եօգ տուր։

ԹԱԼԷՐԱՆ

ԳՐԵՑ

Ղ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

Խալեճէ զէվաթըն արգուսունա բաղմէն, էֆէնտիի միւմիլէյհ իլմի բօլեթիգա վէ թարիխէ տայիր գալէմէ ալմրշ օլտուղու ասարը թապինէ միւպատէրէթ վէ պու տէֆա Ֆրանսա տիրլօմաթիլարընտան բրէնս թալէրանը թէրճիւմէի հալենի մուխթասարէն նէշր իտէրէք էհլի քիթապէթէ թագտիմ իտէր։

Իշպու էսէրտէ զաթը կիւզիտէ սըֆաթըն ասարը միւսթահսէնէսի վէ լեթայիֆ մէշհարէսի իլէ պէրապէր մուհարէպէյի հազըրէնին նէթիճէսի իւզէրինէ իլլէտիկի միւթալաայը վէ թալէրանը էսնայի վէքեալէթինտէ զուհուր իտէն վէ գայիի էհիմմէյի տախի շամիլ օլտուգտան զայէթլէ տիգգաթա շահան տրը։

Ֆիյ 6 ղրշ սաթըլը հէր քիթապճըտարա։

Թիւթիւն ալազ ու իթասը իլէ մէէլուֆ, վէ տիւքքեանընտա պուլունան Թիւթիւնիւնէֆլա վէ լեթաֆէթի մէշհուր օլան, Օհան Յակոբեան աղանն, Պէյօղլուսնտա Նաուամ թէաթրօսունուն իթթիսալինտէ, սէքիզ սէնէ ագուամ քիւչատ իթմիշ օլտուղու թիւթիւնճիւ տիւքքեանը, հարիքի քէպիրտէ եանմրշ օլտուղունտան, էլեէվմ Ղալաթատա խաւեար խանը իթթիսալինտէ վագը 34 նուամէրօլու մաղազա աչտրը, վէ տիւքքեանը մէզքիւր միւշթերիլերինին մալումի օլտուղու իւզրէ, քէնտիսի պէհէր սէնէ եէնիճէյ կիտէրէք, պիրինճի տէմէճէտ գօգուլու տուխան մուպայաճէլպ վէ տիւրլու տիւրլու չեղարալեր իմալ պիրլէ, „Ֆիյաթ միւթէֆավէթ իլէ սաթըլմագտա վէ միւշթերիլերին մէՖուենիյէթի թահսիլ օլունմագտա պուլունտուղունտան, բաղպէթ իտէնլերին մաղազայը մէզքիւրե ազիմէթլերինի միւմիլէյհ իլան իտէր։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Յօրինեալ

Ս. Մ. Վ. Գարագաշեանէ

Գարագաշեան էֆէնտինին իշպու տահա զիհատէ միւքէմմէլ Քերականութիւնու տախի, քեզալիք Ազամեան Թապխանէսինտէ թապ իտիլէրէք, իքիշեր Ֆըրանգա սաթըլմագտա տրը։

Շու լիսանըմրզ սարֆընն կիւնտէն կիւնէ իքմալէ իրտիրիլիպ, վէ թահսիլ ուսուլէթինէ սայ իտիլմէսի իչին իզհարը թէշէքքիւր իտէրիզ։

Իսթանպօլտա եէնի ճարշի բազարխանէյի ումրէ էֆրէնտիսի Մէրէնտ դալը Խաչատուրեան

Մօրինա պալըրընն ասրլ վէ սէչկին գուրա ճիհէթլէրինտէն խիւլասա իտիլմիշ հէր նէվի խալը պալըգ հաղը, կէրէք օգկա վէ կէրէք շեչէ իլէ օլտուղու հալտէ էհվէն ֆիլանթլէ սաթըլմագտա տրը։ Կէրէք մաճունն իչինէ գարբշրբրմրշ վէ կէրէք գարսիւր իչինտէ պալըգ եազը տախի սաթըլը։ պունլար Քրրիսթիանիա, Լոնտրա վէ Բարիսին պիրինճի ֆապրիգալարընն մալէ տիր։

ՉԻՒՐԻՒՔ ՏԻՇԼԷՐ

Ցիշ չէքմէք պարպարճա պիր ամէլիեաթ տրը, չիւնքի պու կիւնքի կիւն, չիւրիւք տիր աէյէրէք չրգարրլան քեաֆֆէյի տիչլեր տիւզէլիպ գուլլանըլապիլիր։

Զիւրիւք պիր տիչի իլը էվվէլ սաղլթ մալը վէ պատէհա տէյիլ քի տիչլերի տիեահլաթարրբ չիւրիւթարէն ալէաթլար իլա ալթուն եախօտ բրլաթին ի է տալտամալը տրը։

Պիր տիչ էյի տալմուշ օլտուգտա, էօմրիւնիւն սօնունա գատար գուլլանըլապիլիր էկեր պազէն տիչ պօչալրը իսէ, սէպէպիչիտ տալտաւրան տիչճինին ճէհալէթ վէ չօլ փազլրը տրը։

Իքի սէնէտէն պէրու Իսթանպօլտա տիչ ճիլիք սանաթընը իճրա իթմէքտէ օլան տօքթոր Տօրինիի, 20 սէնէ Բարիսատ բրրաթիգա իթմիշ տիր։ Իսթանպօլտա մէրգում տօքթորան մատտա տիրլօմաը պուլունան տիչճի եօգ տուր։ Տօքթոր Տօրինիիէր կիւն սաֆրանկա սատթ օն պիրէն պէշէ գատար Պէյօղլուտա Ամալը-Մէսճիտ սօգաղընտա վագը 15 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ խանէտէ պուլունուշ, կէլէն միւշթերիլերի գապուլ իտէր։

Օն սէքիզ սէնէ Բարիսատ տիչճիլիք սանաթընը իճրա իթմիշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնլէրտէ Տէրսաաէթէ կէլմիշ օլան տօքթոր Տօրինիինին պիրատէրի տախի, հէր կիւն ալաֆրանկա սատթ 8 սէն 5 է գատար Իսթանպօլտա Քէօբրիւ պաշընտա Իհթիսասընն գարշրբընտա պիր մաղազատա պուլունուշ կէլէն միւշթերիլերի գապուլ իտէր։

ԼՕՀԶՈՒՆ ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ

Գալաթատա սաֆրնմալը

Բրուսիանրն հէքիմլիք Ագատէմիասը էն միւթէպէր հէքիմլեր վէ ումումէն քեաֆֆէյի հէքիմլիք Ագատէմիալարը թարաֆընտան թահսին օլունուշ օլան մէզքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒՆՈՒ իսթիմալ իտէնին եիւզիւնտէ վէ էլլէրինտէ նէ գէզբլլէքէ փէյտա օլուր, նէ եիւղիւ կիւնէշտէն եանար վէ նէ տէ պուրուշուր։ Կէրէք գատընլար վէ կէրէք էրքէքլեր թէնէ պէեազլրգ վէրտիքտէն մատտա տիրլիյի եումուշատան մէզքիւր սուլուն գուվվէթինի թէճրիպպէ իլէ թանմրմլարարը։ Մէզքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ եալընզ Գալաթատա Սիւքսէ Գալաբրբմտա 68 Ն. իլէ մուրագգամ Մ. Վէլիչ վէ գումբանեանրն մաղազասընտա սաթըլրը։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչէնպիհ բազարընտա 29 նիւմէրօլու Իրսի խանընտա